

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 13.
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

Intézményközi referenciaszám:
2021/0367(COD)

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a hulladékszállításról, valamint az 1257/2013/EU és az (EU) 2020/1056 rendelet módosításáról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

1. E jelentés célja, hogy bemutassa a hulladékszállításról, valamint az 1257/2013/EU és az (EU) 2020/1056 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban elért előrehaladást, és áttekintést nyújtson az elért eredményekről. Az említett javaslat célja az országhatárokat átlépő hulladékszállításról szóló jelenlegi rendelet felváltása és a hajók újrafeldolgozásáról szóló rendelet módosítása. Átfogó célja, hogy növelje a környezet- és a közegészség-védelem szintjét a nem megfelelő, országhatárokat átlépő hulladékszállítás hatásaival szemben; emellett átülteti a Bázeli Egyezmény rendelkezéseit, és integrálja az OECD szabályait.

2. Az Európai Bizottság 2021. november 17-én javaslatot tett közzé a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK rendelet átdolgozására. Ez a rendelet az EU-n belüli, valamint a harmadik országokba (OECD- és nem OECD-országokba) irányuló hulladékszállításra vonatkozik. A javaslat az európai zöld megállapodás, konkrétan a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv és a szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv, valamint a szervezett bűnözés elleni stratégia (2021–2025) végrehajtásának részét képezi. A javaslatot „A mi hulladékunk, a mi felelősségünk: hulladékszállítás egy környezetbarát és körforgásosabb gazdaságban” című bizottsági közlemény kísérte.
3. A Bizottság egymást kölcsönösen erősítő intézkedések olyan kombinációjának az alkalmazását javasolja, amely az alábbi építőelemek köré szerveződik:
- a) a hulladék EU-n belüli, újrafeldolgozás és újrahasználat céljából történő szállításának megkönnyítése,
 - b) a hulladék Európai Unión kívülre irányuló exportjára vonatkozó követelmények szigorítása,
 - c) az illegális hulladékkereskedelem elleni küzdelem fokozása.
4. A javasolt rendelet 82 cikket tartalmaz, és 16 melléklet tartozik hozzá. 8 címre tagolódik, amelyek közül 3 teljesen új rendelkezéseket tartalmaz a jelenlegi változathoz képest. A II. cím ennek megfelelően az Unión belüli, harmadik országok érintésével vagy anélkül történő hulladékszállításra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A IV. cím az Unióból harmadik országokba irányuló kivitelre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Végezetül, a VII. cím a rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A IV. cím rendelkezéseivel összefüggésben a VIII. és a X. melléklet is kidolgozásra került. Így a X. melléklet meghatározza, hogy a harmadik országokban működő, célállomást képező hulladékkezelő létesítmények mely kritériumok teljesülése esetén minősülnek a hulladékot környezetvédelmi szempontból megfelelően kezelő létesítménynek.

A VIII. melléklet a hasznosításra szánt nem veszélyes hulladék Európai Unióból történő kivitele tekintetében engedéllyel rendelkező országok jegyzékébe való felvétel iránti kérelem benyújtásához használandó kérdőívet foglalja magában.

5. Az Európai Parlamentben a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság vizsgálja a javaslatot. A jelentéstervezet 2022. április 11-én került benyújtásra. A jelentésről szóló szavazás időpontja még nem ismert. Összesen 599 módosítást javasoltak.
6. A Régiók Bizottságával és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal konzultációt folytattak. A Régiók Bizottsága úgy döntött, hogy nem nyilvánít véleményt. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. február 23-án fogadta el jelentését.

II. A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

7. A Tanácson belül a környezetvédelmi munkacsoport felel a javaslat vizsgálatáért. A Bizottság a környezetvédelmi munkacsoport tagjainak 2021. december 6-i nem hivatalos videokonferenciáján ismertette a rendeletjavaslatot és annak hatásvizsgálatát. A Bizottság a Környezetvédelmi Tanács 2021. december 20-i ülésén is ismertette a javaslatot.
8. A hulladékszállításról szóló rendelet felülvizsgálata az egyik fő prioritása volt a francia elnökségnek, amely célul tűzte ki azt, hogy egy első megközelítés részeként a javaslat valamennyi cikkét megvizsgálják. A francia elnökség alatt a környezetvédelmi munkacsoport 7 ülését – a január 14-i és 28-i, február 4-i, március 10-i és 28-i, április 12-i és május 17-i üléseket –, valamint a környezetvédelmi munkacsoport április 27-i nem hivatalos videokonferenciáját szentelték a javaslatról folytatott megbeszéléseknek. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) szerepére vonatkozó rendelkezéseket a csalás elleni küzdelemmel foglalkozó munkacsoport 2022. május 20-i ülésén is ismertették. Emellett a delegációktól számos írásbeli észrevétel érkezett. Ezek az ülések lehetőséget adtak a rendelet valamennyi rendelkezésének első vitájára, valamint az I. és II. címre vonatkozó első elnökségi kompromisszumos javaslat megvitatására. Az alábbiakban összefoglaljuk e megbeszélések legfontosabb témáit.

Hulladékszállítás az Unión belül

9. Az EU-n belüli hulladékszállításra vonatkozó szabályok fő újdonsága egy olyan digitális rendszer bevezetése, amely megkönnyítené az érintett szereplők és hatóságok közötti kommunikációt. A digitális rendszer bevezetését valamennyi delegáció támogatta. A megbeszélések során komoly érdeklődés mutatkozott a rendszer pontos funkcióinak megismerése, valamint annak feltérképezése iránt, hogy az milyen módon lesz majd összekapcsolható az egyes tagállamokban már meglévő rendszerekkel.
10. Tekintettel arra, hogy a digitális rendszer bevezetésének fő célja a hulladékszállításra vonatkozó hozzájárulási eljárások lerövidítése, a Bizottság az illetékes hatóságok és a bejelentők számára rendelkezésre álló vizsgálati határidők szűkítésére tett javaslatot. Ez aggályokat vetett fel a delegációk körében, amelyek az esetek többségében megkérdőjelezték a rövidebb határidők indokoltságát, mert attól tartottak, hogy a javasolt határidők mellett nem marad elegendő idő a felek közötti párbeszédre.
11. A delegációk többsége üdvözölte az ártalmatlanításra szánt hulladék szállításának betiltására irányuló javaslatot. Mindazonáltal a delegációk hangsúlyt helyeztek a javasolt rendelkezések gyakorlati szempontjaira és végrehajtására. Kérdések merültek fel például a mentesség feltételeinek értelmezésével, valamint a kis tagállamok és a határrégiók sajátosságaival kapcsolatban.
12. Különösen a küldő ország illetékes hatóságának hallgatólagos hozzájárulására vonatkozó új megközelítés képezte számos észrevétel tárgyát.

Az Unióból harmadik országokba irányuló exportra vonatkozó rendelkezések

13. A delegációk általánosságban üdvözölték a Bizottság azon javaslatát, hogy szigorúbb rendszert vezessenek be a harmadik országokba irányuló hulladékexportra vonatkozóan. Több delegáció is hangsúlyozta, hogy biztosítani kell, hogy a harmadik országokba exportált összes hulladékot környezeti szempontból fenntartható módon kezeljék.

14. A Bizottság javaslata szerint elvben tilos lesz a nem OECD-országokba irányuló hulladékexport, kivéve, ha az adott ország értesítette a Bizottságot arról, hogy hulladékot kíván fogadni az EU-ból, és bizonyította, hogy képes a hulladékot fenntartható módon kezelni. A delegációk üdvözltek a Bizottság ezen megközelítését, amelynek értelmében össze kell állítani azon nem OECD-tag országok jegyzékét, amelyek jelezték, hogy hulladékot kívánnak fogadni az EU-ból, valamint az arra vonatkozó javaslatot, hogy a hulladékexportáló vállalkozások kötelesek legyenek ellenőrizni, hogy a hulladékot fogadó telepeket alávetik-e független ellenőrzésnek. Ugyanakkor számos kérdés merült fel az ellenőrzések gyakorlati végrehajtásával kapcsolatban.
15. Néhány delegáció mellett érvelt, hogy a rendelet rendelkezései nem érinthetik hátrányosan azokat a kis államokat, amelyek nagymértékben függenek az exporttól a hulladékkezelés és különösen a hulladék ártalmatlanítása tekintetében.

Az illegális hulladéka-ramok ellenőrzésének és az OLAF szerepének a megerősítése

16. A delegációk általánosságban támogatták az ellenőrzési intézkedések megerősítését. Mindazonáltal az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) új szerepe, valamint a közigazgatási és büntetőjogi szankciókra vonatkozó rendelkezések kérdéseket vetettek fel a delegációk részéről.
17. A környezetvédelmi munkacsoport tagjainak április 27-i nem hivatalos videokonferenciáján lehetőség nyílt az OLAF szerepére vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatos célzott egyeztetésre. A tagállamok számos kérdést vetettek fel ezen ügynökség megbízatásával, az egyéb szervekhez – például az INTERPOL-hoz és az EUROPOL-hoz – képest betöltendő szerepével, valamint a tagállamokon belüli nyomozások megindítására irányuló jogosítványai- val kapcsolatban. Kérdések merültek fel az OLAF személyi állományával és kapacitásával, a nemzeti hatóságokkal való együttműködés gyakorlati vonatkozásaival, valamint a helyszíni ellenőrzésekkel kapcsolatban is.
18. Ami a szankciókat illeti, a delegációk kérdéseket vetettek fel a közigazgatási és a büntetőjogi szankciók közötti kapcsolatra, valamint azon lehetőségre vonatkozóan, hogy a rendeletben előírtaknál szigorúbb szankciókat alkalmazzanak.

19. Számos delegáció kérte a kapcsolattartók csoportjának a jelenlegi formájában történő megtartását, és pontosítást kért a rendeletjavaslat által előírányzott szakértői csoportot illetően.

III. AZ ELNÖKSÉG ÁLTAL VÉGZETT MUNKA

20. A megbeszélések és az írásbeli észrevételek alapján az elnökség kompromisszumos javaslatokat dolgozott ki a rendeletjavaslat I. címére vonatkozóan, amely a célról, a hatályról és a fogalommeghatározásokról szól. Az elnökség átdolgozta az Európai Unión belüli hulladékszállításról szóló II. címet is, a delegációk számára elfogadhatónak tartott módosításokkal. Az elnökség mindazonáltal úgy véli, hogy további megbeszélésekre van szükség.
21. Az I. címre vonatkozó elnökségi javaslat a rendelet céljával, hatályával és fogalommeghatározásaival kapcsolatos általános rendelkezéseket tartalmaz. Az elnökségi javaslat figyelembe veszi a javasolt korrekciókat és a delegációk néhány észrevételét. Ily módon számos fogalommeghatározás pontosításra került, és a szöveg kiegészült a „szállítást szervező személy” fogalommeghatározásával. Az elnökségi javaslatnak a környezetvédelmi munkacsoport május 17-i ülése elé terjesztése alkalmával tartott megbeszélés során nem merültek fel további elemek azon észrevételekhez képest, amelyek alapján az elnökség e javaslatot kidolgozta.
22. A II. cím is módosításra került a delegációk által felvetett korrekcióknak és bizonyos konszenzusos módosítási javaslatoknak a beépítése céljából. Ezek különösen az általános bejelentésre és az előzetes hozzájárulás eljárására vonatkozó vizsgálati határidőkkel kapcsolatosak.

A delegációk e tekintetben számos aggálynak adtak hangot a megbeszélések során, mivel úgy vélték, hogy az új szabályok túlságosan korlátozóak. Több tagállam osztotta azt a nézetet, hogy egy új elektronikus rendszer használata nem jelentene megoldást sem a felek közötti információcserének, sem pedig a dosszié illetékes hatóságok általi vizsgálatának és a kért dokumentumok bejelentők általi továbbításának az időigényére.

Az elnökség ezt a kérdést prioritásként kezelte, mivel ez az eljárás áll a rendelet felülvizsgálatának középpontjában a rendelet alkalmazásáért felelős illetékes hatóságok feladatai tekintetében. A II. cím kompromisszumos tervezete összhangban van ezzel a célkitűzéssel.

Ezenkívül az elnökség úgy véli, hogy az alábbi pontok további megvitatást igényelnek:

- annak érdekében, hogy egyrészt a bejelentővel folytatott információcsere több fordulón keresztül történhessen, másrészt pedig ne növekedjen a különböző szereplők munkaterhe, az eljárás folytatásának mellőzésére vonatkozó határozat meghozatala az illetékes hatóság számára választási lehetőség lehetne kötelezettség helyett,
- a dossziék többszöri benyújtásának elkerülése érdekében – amely többszöri benyújtás növelné a munkaterhet –, csökkenteni lehetne annak a valószínűségét, hogy nem kielégítő kérelem esetén a vizsgálat folytatásának mellőzéséről szóló határozat szülessen, mégpedig azáltal, hogy ilyen határozatot csak a küldő ország és a célország illetékes hatóságai hozhatnának,
- végezetül, a küldő ország illetékes hatóságának hallgatólagos hozzájárulását megadottnak lehetne tekinteni a következő két kumulatív feltétel teljesülése esetén: a hatóság határozatának megfelelő formában való előzetes kibocsátása; a pénzügyi biztosítéknak vagy azzal egyenértékű biztosításnak a hatóság által validálása.

A fentiek fényében az elnökség által az I. és II. címre vonatkozóan körbeküldendő javaslatokat csupán a rendelettervezettel kapcsolatos munkához való hozzájárulásként kell értelmezni, amely munkának folytatódnia kell a cseh elnökség alatt.

IV. KONKLÚZIÓ

23. Az elnökség úgy véli, hogy a hivatali ideje alatt végzett munka fontos pontosításokat eredményezett a hulladékszállításról szóló rendeletjavaslat szövegében, és alapul szolgálhat majd a javaslat részletes megvitatásához.

24. A francia elnökség vállalja, hogy szorosan együttműködik a soron következő cseh elnökséggel a munka folytatásának biztosítása érdekében. Az elnökség köszönetet kíván mondani a Bizottságnak a kiváló együttműködésért és támogatásért, valamint a benyújtott informális dokumentumokért, a tagállamoknak pedig elkötelezettségükért és együttműködésükért.
25. A fentiek fényében felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyugtázza az elért eredményekről szóló ezen elnökségi jelentést, és terjessze azt a Környezetvédelmi Tanács 2022. június 28-i ülése elé.
-